

NAČRTI ZA IZVEDBO SUHE POSTAVE

Governerji, ki so se zbrali v Washingtonu, so dobili načrte za dosledno izvedenje prohibicijskih postav. — Proti Volsteadovi postavi je protestiral samo en governer. — Omalovaževanje postav ogroža delo.

Washington, D. C., 19. decembra. — Na konferenci, katere se je vdeležilo petnajst državnih governerjev, je obrazložil predsednik Harding svoje predloge, tikajoče se bolj doslednega in natančnega izvedenja suhaških postav, soglasno s poročili, ki so prišla danes iz Bele hiše.

Načrt, katerega je predložil predsednik, določa tesnejše sodelovanje z državnimi in krajevnimi policijskimi uradniki ter zveznimi prohibicijskimi agenti. Glasi se, da so vsi navzoči governerji odobrili ta načrt. Konferenca, kateri se bodo vdeležili governerji vseh držav, se bodo vršile pozneje, ko bo predloženi načrt natančno izdelan ter uveljavljen.

Kot se je izvedelo, ni nikdo izmed navzočih governerjev protestiral proti dolečbam Volsteadove postav, z izjemo governerja iz Marylanda, Richija, ki je rekel, da je po njegovem mnenju ta postava neumestna, ker nasprotuje čustvovanju pretežne večine naroda.

Predsednik Harding je otvoril konferenco s pozivom, da je treba dosledno izvesti vse postav, da se je treba poslužiti vseh sredstev, ki so na razpolago, da se jih izvede in da tiči največja nevarnost za nadaljni obstoj dežele in njenih naprav v sedanjem omalovaževanju postav. Izjavil je nadalje, da je zvezna vlada v sedanjem času v tem oziru grozno ovirana, ker ji manjka sodelovanja oblasti posameznih držav.

CENE ŽIVLJENSKIH POTREBŠČIN SO ZOPET POSKOČILE

Washington, D. C., 18. dec. — Statistični urad delavskega departmanta je objavil, da so se cene na debelo povisale za približno en cent in tretino tekom meseca novembra.

Farmski produkti zavzemajo prvo mesto pri tem povisšanju in to je posledica povisjanja cen žitnih vrst, bombaža, sena, jaje, jagetnine in volne. Povisjanje cen v tem razredu je znašalo več kot tri odstotke v primeri s cenami meseca oktobra. Cena obk je poskočila tekom zadnjega meseca za dva odstotka. Kemikalije in druge slične stvari so poskočile v ceni za približno dva odstotka in pol.

DENARNA IZPLAČILA V JUGOSLAVIJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU

se potom naše banke izvršujejo zanesljivo, hitro in po niskih cenah.

Vselej so bile naše cene stoletih Jugoslavija:

Bankovila na sadnje polte in izplačuje "K. polni čekovni urad in "Jadranska banka" v Ljubljani, Zagrebu, Beogradu, Kranju, Celju, Mariboru, Dubrovniku, Splitu, Sarajevu ali drugod, kjer je pač na hitro izplačilo najugodnejše.

300 kron	\$ 1.10	1,000 kron	\$ 3.40
400 kron	\$ 1.45	5,000 kron	\$ 16.50
500 kron	\$ 1.80	10,000 kron	\$ 32.00

Italija in zasedeno ozemlje:

50 lir	\$ 3.10	500 lir	\$ 37.00
100 lir	\$ 5.80	1000 lir	\$ 53.00
300 lir	\$ 16.50		

Za polnjenje, ki presega mesec dvajsetih kron ali pa dvajset lir dovoljamo po možnosti po posredni poti.

Vrednost kronam, dinarjem in litram sedaj ni stalna, menja se večkrat in nepričakovano; in tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vsakega. Računamo po ceni enega dne, ko nam dospel poslati denar v roko.

Glede izplačil v ameriških dolarjih glejte poseben oglas v tem listu. Denar nam je poslati najbolje po Domestic Money Order ali pa New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK
32 Cortlandt Street New York, N. Y.
Glavno zastopništvo Jadranske Banke.

(Advertisement)

TURČIJA SE BO PRIDRUŽILA LIGI NARODOV.

Slika nam kaže turško delegacijo na konferenci v Lausanne. Njen prvi stopnjici, je izjavil v imenu svoje vlade, da je Turčija pripravljena vstopiti v Ligo narodov.

OBRAVNAVA PROTI MORILCEM BRUNENA

Mrs. Brunen je jokala tekom svojega pričevanja. — Udomorjenega lastnika cirkusa je izjavila, da ni imela nobenega stika z umorom moža.

Mount Holly, N. J., 18. dec. — Sodnik Samuel Kalisch, ki vodi obravnavo, je danes zjutraj odklonil predlog zagovornika, naj se kancelira obtožbo proti Mrs. Brunen, ki je ob enem s svojim bratom, Harry C. Mohrom, obtožena, da je povzročila smrt njene ga moža, John T. Brunena, lastnika cirkusa. Umor je bil izvršen marca meseca tekočega leta Riverside, N. J.

Mrs. Brunen je sedla danes po polodne na pričevalni stol, po zaključanju pričevanja H. Mohra. Križno zaslišanje žene umorjenega se bo vršilo še tekom jutrnjega dne. Zagovornik obeh obtoženih, Walter Keown, je objavil v svojem govoru na poroto, da bo dokazal, da nista le Mohr in Mrs. Brunen nedolžna, temveč da tudi ni Charles M. Powell, priznani morilec, ustrelil Brunena, temveč da si to le domišlja.

Mohr je izjavil tekom svojega pričevanja, da so se tikale njegove zveze z Powellom tekom petih mesecev pred izvršenim umorom izključno le biznesa, v katerem sta bila zaposlena oba. Rekel je, da je bil na nekem sestanku veterinarov v noči, ko je bil izvršen umor. Obramba trdi, da ima prič, ki lahko vsaki trenutek dokáže njegov alibi.

Mrs. Brunen, ki je oblečena v črno obleko, je mirno sedla na stol, pripravljen za prič, a pričela je jokati takoj, kakorhitro je dobila povelje, naj opiše način, kako je našla truplo svojega moža. Tekom zaslišanja so jo več kot enkrat prekinili, da izvedo od nje, kako se je dejanski izvršila cela stvar.

Bila je mirna in hladna tekom celega zaslišavanja ter ni kazala nobene nervoznosti, ko so jo vprašali, v kakih stikih je bila s prejšnjimi člani cirkusa.

Mrs. Brunen je izjavila, da je stara pet in trideset let in da se je poročila z Brunenom dne 16. junija leta 1908. Ko je bila stara šestnajst let, se je poročila z Herbert Ashley-jem, od katerega se je pozneje ločila. Državni pravdnik hoče dokazati v zvezi s tem, da se je poročila Mrs. Brunen celo leto predno je bila dovoljena razporeda, a sodnik Kalisch je izjavil, da nima ta zadeva nobenega opravka s slučajem, ki se tiče umora Brunena.

Mrs. Brunen je izjavila, da se ne more spominjati, kje se je na-

FORD BAJE POMAGA NEMŠKIM FAŠISTOM

Neki berlinski list izjavlja, da pomaga baje ameriški avtomobilski magnat nemškimi fašistom.

Berlin, Nemčija, 19. decembra. V nekem poročilu iz Monakova Berliner Tageblatt se glasi, da podpira Henry Ford, znani ameriški avtomobilski magnat, nemško nacionalistično-fašistovsko gibanje, kateremu načeljuje Adolf Hitler.

Hitler je znan kot odločen antisemit. Slika Forda je bila obešena na častno mesto v glavnem tanu Föda in to je imelo za posledico sporočila, da podpira ameriški izdelovalec avtomobilov nemškega Mussolinija, kajti Hitler hoče na vsak način postati to.

Berliner Tageblatt trdi, da se bo obrnila nemška vlada na ameriško poslaništvo v vprašanju, če je res kaj resnice na vesti, da podpira Henry Ford v Nemčiji gibanje, katerega namen je strniti sedanjo vlado ter postaviti na njeno mesto diktatorstvo.

Washington, D. C., 19. dec. — V državnem departmantu so izjavili danes, da niso dobili niti oficijelnih, niti neoficijelnih sporočil, z katerih bi bilo razvidno, da podpira Henry Ford, znani ameriški avtomobilski magnat, fašistovsko gibanje, ki se je pred kratkim pojavilo v južni Nemčiji.

SLABO ŽGANJE POVZROČILO SMRT ŽENSKE.

Atlantic City, N. J., 19. dec. — Miss Mary Higgins, staro pet in trideset let, so našli mrtvo v njeni sobi neke boarding-hiše na severni Carolina Avenue. Zdravnik ji je bil takoj poklican na lice mesta, je izjavil, da je bila ženska slabost žganje, katero je kupila za pet in sedemdeset centov za en pint.

Njeno smrt je povzročilo zastrupljenje z alkoholom.

hajala ob polnosnih zvečer, dne 10. marca tekočega leta, ko je bil Brunen zavratno umorjen.

Večerja sem s Hazel in materjo, — je rekla, — in ko smo zaključili večerjo, kot ponavadi je odšel moj mož v kuhinjo, da čita tam večerne liste. Nato sem odšla v prvo nadstropje, da mu pripravim kopel, kot ponavadi, in trenutku, ko sem prišla nazvgor, sem čula strel.

Njen zagovor je bil precej dober, a ni mogel omajati pričevanja vseh navzočih, da je bila ona dejanska povzročiteljica umora njenega moža.

MORILEC BECKER SE JE HOTEL POROČITI

Ana Elias, v katero je bil zaljubljen obtoženi morilec in s katero je imel otroka, bo morala nastopiti kot prič.

New York, N. Y., 18. dec. — Obravnavo proti Abr. Beckerju, katerega dolže, da je umoril svojo ženo Jennie, je bila pospešena danes v okraj, sodišču v Bronxu in državno pravdnštvo upa, da bo cela zadeva končana še pred četrtkom.

Mrs. Clarrie Rosenzweig, sestra Miss Ane Elias, s katero je pobegnil Becker v Cleveland pred tremi leti, je danes nadaljevala s svojim pričevanjem, s katerim je pričela večeraj.

Pričevanje Mrs. Rosenzweig je nudilo temelj za motiv, ki je dovedlo do zavratnega umora. Ta motiv bo izdelan še danes, ko bodo zaslišane nadaljne priče, ki bodo vse pričale proti obtoženemu.

Mrs. Rosenzweig je izjavila pod prisego, da je prišel Becker na njen dom v petek popoldne in da je navidezno iskal svojo ženo. Rekel je, da je najbrž odpotovala v London in da hoče na vsak način govoriti z njeno sestro. Mrs. Rosenzweig je izjavila, da je prišel Becker po njenem mnenju k njej na dan, potem ko je izgini- la Mrs. Becker.

Tekom svojega pričevanja je izjavila Mrs. Rosenzweig, da je imel Becker v januarju leta 1920 pripravljene vse načrte, da se poroči z Miss Elias. Izjavila je, da je le njeno posredovanje preprečilo izvršenje cerimonije. Mrs. Rosenzweig je izjavila, da ni ob onem času vedela, da je Becker poročen. Ko je prišla, je našla dvojico na domu rabija, pripravljeno, da jo poroči. Mrs. Rosenzweig je nato izjavila, da jo je nato Ana povabila na večerjo, a kakorhitro je izvedela, da je Becker tat, je skušala preprečiti pogosto s človekom, ki ni pošten.

Pozneje sta Becker in Ana o- je zbežala v Cleveland ter tam dalj časa živela s kupaj.

Mrs. Rosenzweig je izpovedala nadalje, da je Becker obljubil njeni sestri, da se bo poročil z rjo tekom tekočega januarja in da se bo ločil od svoje žene. Ona mu je baje povedala, da je to po njem mnenju nemogoče.

Državno pravdnštvo je povzročilo veliko presenečenje, ko je prestavilo prič, iz koje pričevanja je razvidno, da je bilo truplo, katero so izkopali iz znane jame v Bronxu, v resnici truplo Mrs. Becker.

Becker je s svojimi zagovorniki vred dosedaj neprestano, tr-

SPORAZUM GLEDE OŽIN BO ZAVRNJEN

Nikakor neče odobriti nobenega dogovora, ki bi bil sklenjen brez njenega dovoljenja. — Curzon je rekel Čičerinu, da on ovira sklenitev svetovnega miru. — Turčija bo najbrže sprejela predloge.

Poroča C. F. Bertelli.

Lausanne, Švica, 19. decembra. — Danes se je glasilo tukaj, da ne bodo hoteli podpisati Rusi pogodbe, tikajoče se kontrole Dardanel.

Jurij Čičerin, ruski minister za zunanje zadeve, je predložil konferenci zahtevo, naj se pripusti Nemčiji v članstvo pri medzavezniški komisiji, ki razmišlja o zadevi ožin in ta zahteva je bila predložena, kakorhitro je predložil lord Curzon svoj načrt, ki obsega skupno mnenje in naziranje zaveznikov.

Ostre besede, katerih se je poslužil Čičerin, so izzvale protest lorda Curzona, ki je izjavil z velikih vshičenjem:

— Mi skušamo napraviti mir. Celi svet je postal nestrpen in v edini zavlačujete sklenitev miru. Soglasno s predlogi, katere so stali zavezniški, naj bi se demilitariziralo Dardanele na razdaljo desetih milj od brega. Celu južno obal Marmarskega morja smejo utrditi, soglasno s temi predlogi Turki in posadka Carigrada smejo povečati na deset tisoč mož. Turkom naj bi bila dovoljena tudi mornariška postojanka v Carigradu ter graditev municijskih tornovic.

Mednarodna komisija bo vključevala tudi Združene države za slučaj, da bi slednje podpisale pogodbo.

Ismid paša, ki je odgovoril na te predloge v imenu Turčije, je rekel, da bodo ti predlogi, najbrž sprejeti, da pa ne bodo Turki trpeli nobenega nadaljnjega omejevanja turške suverenosti. Rekel je, da se morajo vse grške bojne ladje umakniti iz turških voda. Iztočna meja Tracije mora postati nedotakljiva. Otok Dardanel je treba izročiti Turkom.

Konferenca bo danes razpravljala o predlogih ter amandmentih, katere so stali in predlagali turški delegati.

Čičerin je obdolžil zaveznike, da nudijo Turčiji le enostransko pomoč ter izjavil pri tem:

— Vsi ti predlogi se obračajo direktno proti Rusiji, — kajti njih izključni namen je ločiti Rusijo od Turčije. Namen, da se stavi ožine pri Dardanelah pod kontrolo Lige narodov, je naravno smešen, kajti brez Rusije, Nemčije in Združenih držav je Liga brez moči ter ne more izvesti niti ene določbe dogovora.

NA IRSKEM NE BO ŠE TAKO KMALU MIRU.

Dublin, Irsko, 19. decembra. — Mi smo izgubili preveč ljudi. Nobenega miru ne more biti, dokler ne bodo nerodne čete razorožene.

Tako se glasi ultimatum obrambnega ministra, Richarda Mulcahy-ja v odgovor na indirektno sporočilo de Valere, naj posreduje Amerika pri uveljavitvi miru na Irskem. Nobenega znamenja ni opaziti, da bi bile oblasti proste irske države pripravljene prenehati z izvrševanjem smrtnih obsodb.

DELAVSKA STRANKA BO DOBILA VEČINO PRI AVSTRALSKIH VOLITVAH.

Melbourne, Avstralija, 17. dec. Pri volitvah, ki se vrše sedaj, je najbolj značilno dejstvo, da dobivajo kandidati delavske stranke silno veliko glasov.

Če bo šlo tako naprej, bodo zmagali na vsej črti.

dil, da je truplo ženske, katero so izkopali v Bronxu, neke druge ženske, ki dosedaj še ni bila identifikirana.

ŽIVLJENSKI STROŠKI V CANADI SO SE ZNIŽALI.

Montreal, Canada, 18. dec. — Življenski stroški v Canadi se bližajo višini kot je obstajala pred vojno, kajti povprečni stroški tedenskega družinskega proračuna znašajo sedaj \$10.28 v primeri z \$11.82 tekom preteklega leta ter \$15.95 leta 1920.

Indeks cen na debelo je nižji kot je bil v zadnjih letih. Finančni izvedenci izjavljajo, da je imelo padanje cen za posledico veliko oživljenje trgovine po celem Dominiju. Tekom preteklega leta, tako izjavljajo, se je vršil zadnji boj v prehodu od dobe depresije, ki se je pojavila po vojni.

Nezaposlenost je skoro popolnoma izginila. Žetev na zapadu je privabila številne delavce z iztoka in nastalo je začasno pomanjkanje dela v številnih panogah industrije. Povečanje konstrukcijskih industrij nudi dela tisočim. — Izboljšanje trgovine z inozemstvom je predstavljalo velik faktor v tem oživljenju, — se glasi v ugotovitvi. — Prvih šest mesecev tekočega leta kaže ugodno trgovsko bilanco, ki znaša približno \$32,000,000.

DELAVSKA STRANKA V AVSTRALIJI ZMAGALA NA VSEJ ČRTI.

Melbourne, Avstralija, 19. dec. Zadnji izidi volitev kažejo, da jo na vsej črti zmagala delavska stranka.

Časopisje je pozvalo ministrskega predsednika Hughesa, naj resignira. Nacionalisti, ki so bili sedaj na vladi, so dobili samo šestindvajset glasov.

PILSUDSKI JE POSTAL DIKTATOR POLJSKE.

Kodanj, Danska, 19. decembra. V Varšavi je bilo proglašeno obredno stanje, kot se glasi v poročilih, ki so prišla semkaj in maršal Pilsudski je prevzel mesto diktatorja.

Morilec poljskega predsednika, Narutovicza, bo stavljen v par dneh pred vojno sodišče ter sumarično ustreljen.

JEZUS KRIST NI BIL PACIFIST

V neki newyorški protestantovski cerkvi ni imel večeraj pastor drugega dela kot da je na dolgo in široko dokazoval, da Kristus ni bil pacifist v modernem pomenu besede.

DESETI SOVJETSKI KONGRES SE JE SESTAL V MOSKVI.

London, Anglija, 19. decembra. Deseti vseruski sovjetski kongres se je sestel danes v Moskvi.

Glavni predmet postopanja je predlog Ukrajine in Georgije, ki se hočeta organizirati kot ruski socialistični federativni republiki.

"GLAS NARODA"

(SLOVENIAN DAILY)

Owned and Published by
Slovenic Publishing Company
(A Corporation)FRANK SAKSER, President LOUIS BENEDIK, Treasurer
Place of Business of the Corporation and Addresses of Above Officers:
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.**"GLAS NARODA"**
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
in Canada	za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Za četrt leta	za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement.

Doplat brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovno pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA"

82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.

Telephone: Cortlandt 2876

HENRY FORD IN NEMŠKI FAŠISTI

Iz Nemčije prihaja precej čudno in obenem zagonetno poročilo.

Glasi se namreč, da podpira Henry Ford iz Detroita, znani ameriški avtomobilski magnat, nemško fašistovsko gibanje, ki se obrača v glavnem proti čifutom v Nemčiji.

Težko je reči ali sploh dati izraza svoji sodbi glede resničnosti tega poročila, a kljub temu je več kot vrjetno, da je resnično.

Henry Ford je Amerikaneec starega kova, doma iz neke južne države, kjer so verski in plemenski predsodki še danes v cvetju.

Povzpel se je na visoko mesto v ameriški industriji, kajti danes igra denar še vedno glavno vlogo v ameriškem javnem življenju. Ni bogsgigavdi kako inteligentem in naobražen, a je uspešen industrijalec in to je glavna stvar.

Denar govori, na pa razum.

Henry Ford je eden onih v Ameriki, ki niso zrl s prijaznim očesom na organizirano priseljevanje Židov iz Poljske, Rusije, Rumunske in drugih dežel, ki se skušajo iznebiti židovske zalege ter jo pošiljajo v deželo prostosti in enakosti.

Videl je, da niti enega Žida v Združenih državah, ki bi delal v kaki majni ali kamnolomu.

Videl je, da se loti vsak Žid, ki pride v to deželo, povsem neproduktivnih poslov, da postane mešetar, prekupčevalec in navaden pocestni "peddler" ker mu niti izdaleka ne pade v glavo, da bi si služil kruh z delom svojih rok.

Videl je, de je propadanje realnosti in trgovini v glavnem posledica dejstva, da so se vseh dobičkanosnih poslov lotili čifuti in razume, zakaj noče nobena zavarovalnica zavarovati židovskih trgovin proti požaru ali ulomu.

Njegova agitacija proti Židom se ne obrača proti temu ali onemu plemenu, tej ali oni veri, temveč proti praktiki, radi katerih so preganjali Žide od onega časa naprej, ko jih je razgnal rimski imperator Tit ter jih uničil kot narod.

Malo je vrjetno, da bi Ford podpiral nemške fašiste, nemške anti-semitne.

Mogoče žive slednji v varljivi veri, da jim stoji na strani, a ves njegov boj se obrača proti Židom v Združenih državah in pogubonosnemu uplivu, katerega izvajajo.

Dopisi.

Moon Run, Pa.

Letošnje poletje nas je precej suša morila. Z ledom je bil križ. Ponavadi se je prv raztopil, predno pa je voznik pripeljal. Z nekakim strahom smo se podajali na dleto ter opazovali skale nad seboj, pa smo bili vendarle toliko srečni, da se ni nobena posula na nas. Hoteč si nekoliko izboljšati svoj položaj, sem vzel par mož na stavovanje in hrano. Bili so trije: dva majhna, eden pa bolj visoke postave. Oni, ki je bil največji, je seveda hotel biti tudi najbolj bogat in najbolj pameten. Bil je tam nekje od Ljubljane doma. Ko je postal le preveč osoren in mogočen, mi pravi žena: — Veš kaj, tako pa ne bo šlo naprej. — Jaz sem jo tolažil, da bo boljše. Rekel sem ji, da je dober človek, da nam včasih kaj pokaže, kar se mokerote tice. Slednjič mu je celo tako zra sel greben, da ga ni bilo več za prestajati. Mislil smo, da bo mir, ko bo odšel. Pa niti tedaj mu ni dal jezik miru. Jaz ga svarim, naj pusti mojo družino pri miru, če ne, bo trba druge strune napeti.

Alojzij Knaus.

Mamor, Pa.

Vse je pri starem. Mraz je tukaj. Zima imamo, katera nam kaže svoje bele zobe bliža se pa nam tudi Božič ali prazniki, kateri pa vsak po svoje pričakujemo, zanašaje se na Miklavža, ki bo darove dajal.

Jesneja je bil rdeč moj zadnji v Westmorelandu je dejanski de

Iz Slovenije.

Povratak vojnih vjetnikov iz Rusije.

Dne 10. nov. je prispelo v Maribor zopet 132 jugoslovanskih vojnih vjetnikov iz Rusije. Med njimi je bilo 56 ženi in nekaj dečev. Slovenec je bil 8, med njimi 2 poročnika in 2 zdravnika. Prišli so sicer vsi zdravi, a vendar so morali v mariborsko vojaško bolnico, kjer se jih pregledali. V pozdrav jim je svirala vojaška godba. Prvi transport od 8. novembra je edipotoval domov.

Himen

V nedeljo 5. nov. se je poročil župan Metlike Josip Fleischman z Analojjo Požek iz Metlike.

Iz Velikih Lašč v Ribnico.

Iz Vel. Lašč poročajo: Zapustil nas je prezasluzni nadučitelj Fran Stefančič in se preselil na svoje novo službeno mesto v Ribnico. Služboval je kot vodja na tukajšnjih, sedaj šeststrednih osnovnih šol celih 19 let in si pridobil med tem časom na polju šolstva mnogo zaslug, za katere smo mu iz srca hvaležni. On njegova gospa sta delovala tudi pri tukajšnjih narodnih društvih in prav pogrešali ju bomo, zlasti njega pri posojilnici, kjer je zadnje leto z uspehom deloval. Pri njegovem poslovljenju, prijateljskem večeru se je pokazalo, kako je bil priljubljen in kako nam je bilo težko pri sreči radi njegovega odhoda. Pri tej priliki se je nabralo za naš potrebitni šolski dom 539 K.

Na Razlagovem grobu.

Z. Lichtnerker iz Brezice piše v "Jutru": Na breziškem pokopališču. Po obiskovanju grobov znancev in prijateljev sem hodil na dan Vseh svetih od groba do groba in čital napise znanih imen. Neprijetno me prime pri prebiranju got skih črk, ki so si jih omislili večrajšnji Nemci, današnji državotvorni Jugoslovani. Dokument več za dejstvo, kako so se izgubljali nekdanji Slovenci v nemškem morju. V Brezicah imamo dvoje pokopališč: staro in novo. Staro je popolnoma zapuščen in se bo prej ali slej prostor uporabljal v druge svrhe. Mali družinci, ki je bilo z menoj na novem pokopališču, sem dejal: Popolnoma se na staro pokopališče, običajno našega dr. Razlaga, morda se ga nihče ne spominja, in vzemimo s seboj za vsak slučaj par svečice. Nihče ni oporekal, morda so čutili navzoči isto dolžnost kakor jaz. Pridemc na staro pokopališče in vidimo, da na zapuščenem grobnji njeni le tu in tam brle poedine lučice. S travo zaraseni grob, na njem mala divja vrtnica in ena sama svečica. — Ta pogled pač prinese v dno duše! Stopamo dalje in pridemo pred lepo ograjeno, popolnoma zapuščen grobnico. Nizek masiven kamen z napisom: "Kdor dušno živi, ne umrje", in ime "Dr. Jakob Razlag" mogočno kljubuje razdirajočemu času. Poleg tega na isti grobnici drug spomenik, prevržen na grob, kakor bi tlačil mrtveca, da ne bo mogel vstati. Na grobnici dva mala šopka. Hvala roki, ki ju je položila! Kdor je naroden, ta občuti. Sreča je zabolelo, ko smo zapazili, da grob našega uari-dnega buditelja nima gospodarja. Spomnili smo se be sed, katere mu je pri odprtem grobu pred 42. leti dr. Josip Vošnjak zaklical: "Ti in tvoje ime ostane Slovenecem sveto in nepozabljeno na velov veku." Njegovo delo ni pozabljeno, pozabljeno je njegovo ime, pozabljen je on v domači grudi. Niti takrat se ne spominjamo delavnega moža, kadar zapojemo: "Bodi zdrava, domovina!" Njegova pesem — naša pesem! Dr. Razlag je bil prvi buditelj iz dobe narodnega prebujenja. Sodeloval je pri prvih taborih in nato postal kot dober govornik. Pesve-til se je odvetniškemu stanu in bil leta 1862 imenovan odvetnikom v Brezicah. Po 15letnem bivanju v Brezicah se je dr. Razlag preselil v Ljubljano, kjer je kmalu pozneje postal deželni glavar za Kranjsko, prvi naš deželni glavar. Po mnogih ljubljanskih razočaranjih je odšel leta 1877. to dostojanstvo in se preselil zopet v Brezice, kjer je živel še tri leta. Umrl je 5. junija 1880 v starosti 54 let. Nje-

gov potreba je bil haje tako sija-jen, da ga še ni videlo Posavje, kar izričuje sivolasi celjski pr-vak g. dr. Sernee, ki se je dr. Raz-lagovega pograba udeležil kot za-stopnik celjskih Slovencev. Danes naš dr. Razlag sameva na starem pokopališču, ki je že skoraj popol-noma opuščeno. Ne bo dolgo, pa bodo izginili na tem pokopališču vsi grobovi, izginil bo tudi grob našega narodnega buditelja in kmalu ne bo nihče več vedel, kje počiva mž, ki je za narod toliko delal in storil. Jaz nisem poklican, da rešim to vprašanje, smatram pa za narodni greh, ker se nobeno narodno društvo toliko ne pobri-ga, da bi vsaj enkrat na leto, na dan vseh svetnikov, obudilo spom-in moža, ki je vreden spomina. V Brezicah vendar obstoj narod-na društva, kakor Jugoslovanska Matice Ciril-Metodova podružni-ca, Čitavnica in druga, katera bi pač morala nadzorovati grob za-sluzenega, narodnega moža in skrbeti za to, da se izvede večja akcija narodnih činiteljev, ki pre-skrbijo, da se njegov spomenik in telesni ostanki prenesejo na novo pokopališče. Mož, ki mirno počiva v domači grudi, ne zahteva naše hvale, a dolžnost nas kliče, da sto-rimo to, kar bi se morali zdavnaj storiti, in dolžnost nam je, da se poštenega dela svojih prednikov spominjamo radi sebe in svojih potomcev.

Čista Ribnica—Dolecja vas je v slabem mehkem položaju. Ta čista pa veliko trpi, saj prinese vsak dan po 80 težkih voz. Poala-nee Škulj je posredoval pri mini-strstvu za izboljšanje podpora.

Peter Zgaga

Neki francoski učenjak je te dni zapisal:

Kolumb ni storil na svetu prav nič dobrega, ker je Ameriko odkril.

* * *

Ta izjava je značilna.

Če bi pa Združene države dale še par nadaljnjih milijard Franci-ji ter par milijonov vojakov, da bi uničila Nemce, stavim, da bi pisali vsi francoski učenjaki:

— Kolumb je bil pameten človek, ker je odkril Ameriko.

* * *

Rojak, ki je imel hudo in ljubo-sumno ženo, se je odpravil v Evropo. Samo za par mesecev. Samo za par mesecev — da vidi znanee in prijatelje ter da posestvo proda.

Pred odhodom mu je dajala žena bogaboječje nauke.

— Boj se žensk — mu je zabi-čala. Pri miru jih pusti. Vse sku-paj niso nič vredne. Samo name misli.

* * *

Ves svet je proti vojni. In ves svet je proti miru, ka-koršen vlada sedaj.

* * *

Amerika pošilja v Evropo ži-to, živila, obleko itd.

Evropa nam pa v zameno po-šilja — diplomate.

* * *

Prijatelj, lahko si zadovoljen s tem, kar imaš. Nikdar pa ne smeš biti zadovoljen s tem, kar si.

* * *

Boljšje je, da si zaljubljen v svoje delo kot pa da si vase za-ljubljen.

* * *

Če pravi kak fant, da bo vzel za ženo punco, ki je bila že dva-krat zaročena, ki je vsa namaza-na po obrazu in ima vsled krat-kih kikelj vsa ozeblja kolena, je to precej jasno znamenje, da je fant v punco zaljubljen.

* * *

Če se sme verjeti sv. Pismu, je bil Adam prvi pečlar.

Zato je bil možak tudi v raji.

* * *

Neki ruski baletni učitelj sve-tuje ženskam, naj plešejo in naj ostanejo mlade.

Boljšje bi jim pa bilo svetovati: Ne plešite in ostanite doma.

* * *

Nemški tiskarji niso še nikdar napravili toliko denarja kot v se-danjem času.

In še nikdar niso tako malo za-slужili kot današnji.

* * *

Ljudje so napisali cele knjige o razoroževanju in razoroženju.

Menda se bo ta lepa ideja šele tedaj začela uresničevati, ko bo do naši rojaki v Downtownu pu-ščali svoje nože doma.

* * *

Svilene ženske nogavice so bile iznajdene v šestnajstem stoletju. Mi možki pa znamo šele sedaj ceniti njihovo vrednost, ko jih za-stran dolgih kikelj ne vidimo več.

* * *

Poročilo z gospodarskega shoda v Sloveniji:

"Govornik je toliko časa govo-ril o gnoju, da so ga bili vsi siti".

* * *

Jaz bi rekel, da ženske niso ta-ko slabe kot se barvajo.

* * *

Velika Blaznikova**Pratika**

(s tremi mlatiči.)

Cena s poštnino	20c
25 pratik	\$3.75
50 pratik	6.50
100 pratik	12.00

Slovenic Publishing Co.

82 Cortlandt Street New York

Dobro se tudi pri zastopnikih

87 Glas Naroda

ADVERTISE IN "GLAS NARODA"

Jugoslovanska

Ustanovljena 1. 1898

Katoli. Jednota

Inkorporirana 1. 1901

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Glavni odborniki.

Predsednik: RUDOLF PERDAN, 533 E. 185th St., Cleveland, O.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 104 Pearl Ave., Lorain, O.
Tajnik: JOSEPH PISHLER, Ely, Minn.
Blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.
Blagajnik neplačanih smrtnih: JOHN MOVERN, 413 — 15th Ave. East, Duluth, Minn.

Vrhovni zdravnik.

Dr. JOS. V. GRAHEK, 448 E. Ohio Street, N. E., Pittsburgh, Pa.

Nadzorni odbor:

ANTON ZBAŠNIK, Room 204 Bakewell Bldg., cor. Diamond and Grant Streets, Pittsburgh, Pa.
MOHOR MLADIC, 1334 W. 18 Street, Chicago, Ill.
FRANK SKRABEC, 4823 Washington Street, Denver, Colo.

Poročni odbor.

LEONARD SLABODNIK, Box 480, Ely, Minn.
GREGOR J. PORENTA, Black Diamond, Wash.
FRANK ZORICH, 6217 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Druževalni odbor.

Jugoslovanska Katolička Jednota se priporoča vsem Jugoslovanom na obilen pristop. Kdor želi postati član te organizacije, naj se zgleda čim bolj bliznjega društva J. S. K. J. Za ustanovitev novih društev se pa obrnite na gl. tajnika. Novo društvo se lahko ustanovi s 8 člani ali članicami.

Jednotno uradno glasilo: "Glas Naroda".

Vse stvari tikačoče se uradnih zadev kakor tudi denarne pošiljave naj se pošiljajo na glavnega tajnika. Vse pritožbe naj se pošilja na pred-sednika poročnega odbora. Prodaje za sprejem novih članov in bolnišnica splošna naj se pošilja na vrhovnega zdravnika.

Jugoslovanska Katolička Jednota se priporoča vsem Jugoslovanom na obilen pristop. Kdor želi postati član te organizacije, naj se zgleda čim bolj bliznjega društva J. S. K. J. Za ustanovitev novih društev se pa obrnite na gl. tajnika. Novo društvo se lahko ustanovi s 8 člani ali članicami.

Iz Jugoslavije.

Junjska požrtvovalnost v službi. mi karabinjerji in alpinisti. Spopad 58 km od Vinkovcev in 2 km od Sombora je simplonski vlak po-vozil železniškega uradnika Vladi-mira Ilijevića in mu odtrgal obe nogi. Težko ranjeni uradnik je dal znamenje za odhod vlaka in še druga potrebna navodila, nakar je padel v nezavest. Heroična požrtvovalnost je napravila na vse glob-koč utis. Le malo upanja je, da bi Ilijević okreval.

42letnica potresa v Zagrebu.

Dne 9. nov. je poteklo 42 let, kar je zadela Zagreb velika po-tresna katastrofa. Porušenihi in bilo mnogo hiš in javnih poslop-ij, med drugimi tudi stolp tankajšne starodavne stolne cerkve. Mnogo Zagrebčanov je iz strahu pobeg-nilo v hrvatsko Zagorje in bližnji Sisek. Pri tej priliki se je požrtvo-valno odlikoval znani pisatelj Av-gust Senja, ki je bil tedaj mestni sodnik. Nakopal si je tačas bole-zen, ki ga je položila v prežgodnji grob. Znani raziskovalec hrvatske zgodovine kanonik dr. Rački je v kritičnem trenutku maševal v sto-ni cerkvi. Kljub groznemu potre-su se je prenegal in ostal v težko poškodovani cerkvi, dokler ni kenčal maše.

Zavetišče za matere v Sarajevu. Sarajevski "Narod" poroča, da bo v Sarajevu otvoren v najkraj-šem času poseben socialni urad pod imenom "Zavetišče za mate-re", kjer bodo revne matere do-bivale denarne podpore in zdrav-niške nasvete zase in za svoje de-čo. Želoti je, da se taki človeko-ljubni zavodi osnujejo tudi po drugih mestih Jugoslavije.

Trije meči. Nekoč so se vsi diplomati franeoskega dvora predstavili Ludoviku XVIII. Prišel je gledat tudi knez in kardinal Talleyrand. Znano je, da se ni znal nihče ta-ko norčevati kakor on. Neprasta-no in resno je gledal diplomat Broglie, ki je imel zelo tenke no-ge. Propasan je imel pa tudi meč, kakor je bila takrat navada.

Nekdo vpraša Talleyranda: — Kaj pa je tako posebnega, kaj tako gledate?

— Čudno je, gledam in gledam pa ne morem spoznati, ali ima Broglie tri noge ali tri meče.

V Slivni pri Vačah je umrl Janez Kinevec, posestnik in bivši nad 20letni občinski od-bornik ter skozi 15 let občinski svetovalec, ki je bil vzoren in zgle-den gospodar ter skrben oče svoje družine. Vedno je neustrašeno na-stopal za pravice in poštenost.

Fašisti so hoteli napasti Sušak. Iz Bakra prihaja poročilo, da je 8. nov. prišlo na sušakem mostu do resnega spopada med reškimi fašisti in legionarji ter italijanski-

Sedaj je čas za nove vloge.**VSE VLOGE VROČENE NAM DO 10. JANUARJA, BODO OBRESTOVANE ŽE OD 1. JANUARJA PO****4%**

Početkom vsakega novega leta se otvori več novih vlog kakor tekem čelega ostalega leta. Tudi početkom prihodnega leta bodo tisoči naših rojakov položili temelj svojemu bodočemu premoženju. Ali hočete biti tudi vi eden izmed onih?

ZAUPAJTE VAŠE PRIHRANKE STARI SLOVENSKI BANKI**Frank Sakser State Bank**
82 Cortlandt Street New York City

GLAVNO ZASTOPSTVO JADRANSKE BANKE.

On in ona.

Božična shika. Spisal J. E. Rubin.

Notica v "Malih oglaših" se je glasila: "Božični večer na deželi. Kateri gospod želi preživeti božični večer pri samostojni dami v vili na deželi. Pisma naj se pošilja po pod naslovom: 'Božični večer na upravo lista.'"

On je sedel na svojem mestu v kavarni kakor vsak dan. Bil je stalen gost že celo vrsto let. Točno ob tridesetih na eno uro je prišel od kosila in se usedel na svoje mesto. Marketerji so že poznali vse njegove navade: pil je črno kavo in nato je pusil eno smodko; čital je vsak dan iste liste, ki so morali ležati na mizi, ko je prisedel. Točno ob dveh je odšel v urad. Iz urada je zvečer odšel na sprehod, s spremljevalcem pa v gostilno, iz gostilne domov. Tako je šlo življenje naprej brez izpremembe celo vrsto let. Prišlo je novo leto, neumni predpust, pustni post, vesela velika noč, zeleni maj, dolgotrajno poletje, deževna jesen, bela zima, prijazni božiči. Vedno naprej brez izpremembe. Spomnil se je večkrat, da gredo dnevi v izgubo, da gre življenje v nič, da bi se moralo nekaj izpremeniti. Tada dan je bil enak dnevni in nič se ni hotelo izpremeniti. V časopisu je čital vse rubrike, zanimal se je za iznajdbe in posebne dogodke. Le redko je pogledal tudi na zadnjo stran, kjer so stale ženitne ponudbe.

Danes pa mu je oko nehoté obšlo na čudnim oglašom. Ko ga je prečital, mu je bušnila kri v srce, da je ves zardel. Ni vedel, kaj. Naenkrat se mu je zdelo, da se je z njim zgodila čudna izprememba. Plačal je in odšel.

Odšel je v lepi park za mestom, kjer so se veje šibile pod snežnimi kapami, odane z ledenimi biseri in se svetile v motnem zimskem solncu. Tu se je sprehajal včasih v jeseni. Toda pozimi: kdaj ni hodil v park. Vendar se mu je zdelo, da je to edino pravi kraj za njegove misli. Stopal je po snežnih stazah semtertja in mislil:

"Pisati ali ne pisati? ... Kdo je ta ženska? Kakšne namene ima? Bog ve, koliko ponudb bo dobila? Kaka neumnost! ..."

Toda spomnil se je, da bo na božični večer sva in hotel se je rešiti te samote.

"Zakaj bi ne pisal? Ali ne morem resno pisati? Ako bi ne bila dostojna ženska, imela bi moških dovolj. ... Kdor se izogiblje vsake prilike, ostane vedno sam ..."

Tako je premišljeval.

Bila je že davno ura dve, ko je odšel v urad. Pogledal so ga za čudeno, kajti še nikoli ni prišel prepozno. Bil je tih in molčeč. Skoro ni upal pogledati ljudem v obraz, da ne bi nganili njegovih misli. Zvečer je za celo uro podaljšal svoj sprehod. V gostilni je govoril malo; kmalu je plačal in odšel domov.

V njegovi sobi je pozno v noč gorela luč; pisal je pismo ...

Od tega dne se je izpremenilo njegovo življenje; nekaj je polnilo praznino, ki ga je obdajala toliko let. Bila je uada. — Zdelo se mu je kakor zelena roža, ki je čudežno razevela sredi praznih zimskih poljan.

Ona je sedela v svoji sobi in je gledala skozi okno. Vita je stala pred njim na vasičenem mestu. Okoli in okoli po pokrajini je ležal sneg. Na mizi je ležal časopis, ki je prinesel njen oglaš. Ko se je spomnila na to, se je nehoté posunejala.

"Kaka neumna igra! Čemu je bilo to potrebno? Peljala bi se lahko sama v mesto. Tam je zabave dovolj."

Toda spomnila se je velike preware, ki jo je doživela v življenju in prijetna se ji je zdelo ta igra s slučajem. Hotela se je rešiti dolgočasje, samote, zapuščeniosti. Pozabili na vse, kar je bilo in pogledati v življenje, ali ima še kaj zanj. Res, skoraj neumna ženska.

Ni ji manjkalo snubačev: oglašali so se od vseh strani; seveda: vila, posestvo, življenje na kmetih, koloselj z dvema konjema, udobnost — vse to je marsikoga mikalo. Zato so se ponujali: stari, starejši, modri, neumni, zaostali samei in dvofelni podjetniki. Vsek je prihajal s svojimi načrti, kako bi se dalo izkoristiti in kako bi se dalo lepše živeti. Tudi taki so bili, ki so bolj ljubili mesto, zato so mislili, da bi bilo bolje

prodati posestvo in se naseliti tam, kjer so imeli svoje službe. Ona pa je ljubila ta svoj tih kot up se ni mogla ločiti od njega. Zato je ostala sama in nobeden izmed snubačev ni odgovarjal njenemu srečanju. Zdelo se ji je, da je v tem igra usode. Zato je čakala. In vendar se ji je zdelo, da jo pri vseh pomislekih zadržuje spomin — spomin na njega. Stela je leta od njega časa, ko sta se razstala.

Bila je tako čudna povest. Sama ni vedela, kako je prišlo do tega, da se je poročila tako lahko in miselno z drugim. Zdel se ji je, da je bil brez volje, sanjav in neodločen. Ljubila ga je, a naposled se oddalila drugi občiri. Misli si je, da to vse drugače: celo to si je mislila, da ga bo ljubila tudi potem, ko bo živela s svojim možem.

Njen mož pa je imel vilo in posestvo in bil je kavalir. Oddločen, podjeten, moč. Imponiral ji je s svojim nastopom. Ni se varala. Izkazalo se je, da je bil resen človek, a ljubila ga ni, dasi sta živela v miru in zadovoljnosti. Toda njene sanje so razpadle v nič. Oni, ki ga je ljubila, je izginil v svet in se ni oglasil nikdar več. Nazadnje ji je bilo to celo ljubo, ker ni hotela varati dobrega moža.

Tako so prešla leta in z njimi deloma tudi pozabljenje. Nenadoma je umrl mož. Od tedaj je samovala v svoji vili in je skušala vse težave osamele vdove. Bila je brez otrok, zato je bila tembolj vabljiva za žene, ki so se nekočliko zakasnilo s svojimi nameni in zopet se prešla leta in leta in se je vnovič približal božič. Tedaj je tembolj začutila svojo samoto in zapuščeniost. Prišla ji je čudna misel. Poiskati družbo za svetli večer: mogoče najde človeka, ki bo vsaj zanimiv. Ako ne bo nič pri merneza, bo vsaj ponudbah čitala marsikaj, kar ji bo za šalo in zabavo. In če ne bo nobenega pravega, se bo odpeljala sama v mesto.

Dobila je petindvajset ponudb. Pismonoša, ki ji je le redko prinesel razen časopisa kako pismo na vilo, se je začel, odkod toliko čestitk za praznike.

Sedla je k toplo zakurjeni peči in je brala celo popoldne. Bila je to prijetna zabava. Pismo za pismo. Koliko različnih povesti, izpovedi, nazorov. Mnogi so smatrali, da inerat ni mišljen resno in da si dama želi samo pisem. Pisali so mnogo, ker bi sicer ne imeli komu pisati. Medrevali so o služanju in usodi. Nekateri so bili duhoviti. Zasedjali so se v svetli večer tam zunaj na deželi, predstavljal si vilo in vrtove, pot čez bele snežne poljane, sprejem, njo in kmalu večer v topli sobi pri prijetnem pogovoru. Drugi so poslali svoj življenjepis. Ni bilo dvoma, da so pisali odkrito in resnično. Med njimi je bilo mnogo takih, ki se niso doživeli sreče mirnega družinskega življenja, a vedno so bili taki, ki jih je življenje prevarilo in so iskali nove sreče.

Res, bilo je v teh pisnih mnogo zanimivega. Nekatere je prečitala po dvakrat. Kako čudni ljudje tavajo po svetu, in ko se bliža božič, vsak zahrepen po sreči, po mirnem domu. Tu in tam je bila pri ložena fotografija. Bili so med njimi zanimivi obrazi. Odložila je deset ponudb, ki bi prišle v poštev. Hotela je vse še enkrat preudrati in premisliti, predno se odloči, kajti na svetu je tudi mnogo laži in prevare. Bog ve, ali so pisma resnična, ali niso zlagana in izmišljena.

Končno je prišla do drobnega pisma z lepo nežno pisavo. Ko ga je vzela v roko, je je čudno pretreslo v srcu. Ta pisava se ji je zdelo tako znana. Vse je vzklopelo v nji.

"Ko bi igra usode res prinesla tak slučaj! ..."

Odprla je pismo in čitala. Bilo je kratko, skoraj suhoparno in žalostno.

"P. T. Čital sem v 'Malih oglaših' Vaše cenj. vprašanje. Vem, da boste dobili mnogo ponudb. Naj bom tudi jaz med njimi. Svojo povest vam povem, ako me povabite. Sem uradnik, sam, in ne vem, kje bi preživel svetli večer. Odgovor na naslov: J. E. R. v P." Sklonila je glavo, pritisnila pismo na vroče čelo — iz njenih prsi je prišlo nekaj, kar ni bilo vzdih, ne jok, kakor da je prišlo iz daljnega neizmernega, zatajevanega sveta. Poljubila je pismo, sklonila

POGREB TRGOVCA WANAMAKERJA.

Pred kratkim so pokopali znamenitega newyorskega trgovca Wanamakerja. Možak je bil star nad osemdeset let ter si je s kupčijo nagromadil težke milijone. Pogreba se je udeležilo več tisoč oseb.

se je nad njo in je dolgo plakala. Čutila je, da je v teh solzah njena samoizpoved.

Vzela je pero in napisala s treščeno roko:

"Pridite! Pričakujem Vas na svetli večer. Voz bo čakal na kolodvoru N."

Ko je prejel pismo, ni mogel verjeti lastnim očem. Čudno! Zdelo se mu je, da niti ni resno mislil. Da ni bilo tistega notranjega glasu, ki ga je spravil iz njegove mirnosti, bi se sploh ne bil odločil. In glej, tu je sedaj odgovor.

Bil je kakor izpremenjen in zadnji dnevi pred božičem so bili tako dolgi in vendar tako lepi. Čisto bel so bili in od nekod iz daljave se je bližal svetli večer. Zdelo se mu je, da se pripravlja na daljnjo pot. Začel je celo pospravljati svoje stvari. Vse je bilo nekako praznično in veselo. Tako se je približal zadnji dan pred božičem.

Odšel je ob petih zvečer, kajti vlak je vozil dobri dve uri. Na kolodvoru je bila gneča. Odhajali so zadnji potniki, da pridejo še danes domov. Nekateri mogoče niti ne čutijo, da je svetli večer: potujejo bogve kam. Vendar se je videlo na vseh obrazih nekaj radostnega in svečanega. Na peronu je bila velika množica; vlaki so odhajali na vse strani. Moški, žene, otroci, vojaki, dijaki, trgovci, potniki ... V vozovih je bilo komaj prostora za vse. Nazadnje je vlak zapiskal in se ganil z mesta.

Sedel je ob oknu in gledal na pisano množico okoli sebe. Komaj si je verjel, da je vse to res. Moralo se pa sanje, lepe sanje. In kdor ve, če ne pride razočaranje. Za trenutek samo ga je zmotila ta misel: čudna vera je bila v srcu, ko se je hotel in bolj bližal postaji.

Vlak je obstal na postaji. Izstopil je sam. Bila je tu reala, slabo razsvetljena postaja in vlak je s svojimi bleščavinami se okni takoj oddrdal naprej v celo snežno sv. noč.

Pred postajo je stal koloselj s parom konj. Kočijaž je gledal v temo in ko je zagledal tuja, je rekel:

"Vi greste na našo vilo. Kar sedite; v pol ure smo tam."

Sedel je v kočijaž je pogledal. Urno sta letela konja po ravni sneženi cesti sredi polj. Noč je bila visoka, jasna. Saj je bil šele večer. Svetli večer. Od nekod se je čulo dolgo zvonjenje. Zvezde so se blestele vse zlate in so gledale s prijaznimi očmi na zemljo. Saj se danes odpirajo nebesa in Bog prihaja na zemljo: Bog ljubzni, ki ljubi tudi grešni in nesrečni svet.

"Bodi res ali ne, krasna je ta pot — ta negotovost — pričakovanje — ves ta neumni dogodek!" si je mislil. "Bodi karkoli in karkoli."

Z grčica se je posvetilo par luči, v njihovem blešku se je svetlikalo belo drevje in skozi mrak sta padla dva svetla žarka, kakor da kačeta pot v dan miru in sreče. Pot je zavila navzgor, konja sta stopala počasi in široka snežna ravan se je razkrila na vse strani.

Zagledal se je v oni dve luči pred seboj in zdelo se mu je, da mu prihaja sredi med njima nasprti ona, ki jo je ljubil v sanjah svojih mladih dni in mu jo je odnesel svet, ki ne pozna sanj. Živo je bil videl pred seboj, lepo in mlado, in premišljal je celo povest, ki jo bo danes pripovedoval svoji gostiteljici.

Konji so obstali in vežna vrata so se odprla. Luč je šinila v noč in je razsvetljala koleselj in dolnega gosta. Na vratih je stala gospa.

"Dobro večer", je pozdravila. "Dobro večer", je odgovoril on in izstopil. Približal se ji je še ves zaspan in v svoje spomine, poklonil se ji je in se predstavil. Ko je zagledal v hipni luči njen obraz, se mu je zdelo popolnoma taka, kakor je bil sanjal o nji.

"Prosimo, vstopite", je rekla. "Vse je pripravljeno: večerja, topla soba in božično drevo."

Zdaj šele se je spomnil, da bi ji bil moral kupiti kak dar. Pri raznih drugih mislih zadnjih dni je bil popolnoma pozabil na to. Hotel se je opravičiti in je stal zmeden in negotov.

Ona pa ga je prišla za roko in je rekla: "Prosimo, pojdite — tam je toplo."

Ta njena roka je bila tako nežna in topla.

Odšel je z njo po stopnicah. Dasi tudi postava je bila vsa njena. Prišla sta na hodnik, odprla je vrata in jasna svetloba je zasijala iz razsvetljene sobe: prijazna toplota je puhnila iz nje, da je omamila gosta.

"Kako lepo!" je vzkliknil in obstal pri vratih.

Ona je stala pred njim — gledala ga je z radostnimi očmi, on pa je ves presenečen govoril: "Ali je res, ali so sanje?"

"Res", je rekla ona, in solze so jo obhile.

Tudi on je začutil vso lepoto tega trenutka. Ni vedel, zakaj in kako: prvič v življenju je klečal pred žensko. Noge so se same uklonile, prijel je njeno roko in jo poljubljal.

Ali verjete v usodo? Mogoče. Ali mislite, da ni slučajev v življenju? So, in še zelo čudni. Sedaj bil bil čas, da bi vam pripovedoval ves roman. A ni treba. Srečna sta bila kakor otroka. Sedela sta pri toplo zakurjeni peči in se pogovarjala — tako od srca in resnično. Saj je bilo med tem v njihovo življenje toliko narejenega in neresničnega.

Ona je prižgala božično drevo. Bila sta sama in zdelo se jima je, da sta se srečala po dolgi poti izgubljenega potnika. Njuni sreča je bila mlada in lepa, otroško božična. Ves pogovor je bila dolga izpoved, brez obtožb in brez očitkov. Morebiti je bilo tako usojeno.

Bližala se je polnoč. Ona je sedela ob njem in zdelo se ji je, da bi tako sklenila glavo v njegove roke in bi vsa noč plakala. On pa je sedel zamišljen in ji tiho šepetal:

"Kako si se lepa."

Pogledal je njene lase in jo poljubljal na čelo prav tako, kakor takrat, ko sta stala sama zvečer pod orehom na majskem izletu na tistem lepem griču daleč iz mesta in zdelo sta se sama sebi še ravno tako mlada.

Zato sta sedela še dolgo čez polnoč tako in šele pozno proti jutru je bil v gornjem nadstropju samotne vile nagnila.

Surovost.

Fouquet, nadzornik francoskih finane, je padel pri Ludoviku XIV. v nemilost. Trpeli so pri tem tudi njegovi prijatelji, in eden od njih, Pelisson, je romal v bastilo. Da bi bila kazen tem občutnejša, so mu vzeli knjigo, črnilo in papir; nobene zabave ni imel. Soujetnik mu je bil otožen Bask, ki je igral včasih na godalo. To je porabil Pelisson proti dolgočasje. Čez odprtno, ki je dajala celici luč, je bil spredel pajek mrežo; Pelisson je lovil muhe in jih deval na rob mreže, a vselej takrat je moral Bask gosti. Pajek se je tako navadil, da je prišel na vsako tako znamenje na prosto in šel za muho, tudi če se je oddaljil Pelisson z njo do konca ječe; celo na kolena je prišel ponjo.

Nekega dne obišče Pelissona guverner bastile, škodočeljen in surov človek. Hudobno se nasmeje pri vstopu in vpraša nesrečnega, kako mu gre — Pelisson je bil v ječi že štiri leta in pol. — Izvrstno, pogledite, kako prijetno zabavo imam. — Na znamenje pride pajek iz svojega kota in sede jetniku na roko.

Že to nedolžno veselje je bilo guvernerju preveč, zagradi pajka, ga vrže na tla in ga pohodi. — Raje bi bil videl, če bi mi strik roko, — zakriči Pelisson. Obvestili so o tem dogodku Ludoviku; po brezsrčni šali je sklepal na popolno brezsrčnost in surovost guvernerja in ga takoj odslavil.

Jeza.

Slavni pisatelj Fenelon, škof cambraiški, (1651 — 1715) je vzgajal vojvodo burbonskega, vnuka Ludovika XIV. Deček je bil zelo hude in nagle jeze, vsaka malenkost ga je vznemirila. Fenelon poskuša z opominom in lepimi besedami, a nič ne pomaga, izbruh jeze se ponavlja vsak dan. Domisli se torej nekaj drugega, hoče pokazati princu, kako grd je človek v jezi. Gresta mi mo mizarja, ki je bil boljši navodilo od Fenelona, kaj mora napraviti. Deček ogleduje njegovo opravilo, mizar ga neprijazno gleda in mu prav odločno reče, naj gre svojo pot, ker ga moti pri delu. Princ se jezi, ni navajen tega. Tedaj pa mizar zavpije: — Poberi se odtod, če ne ti polomim noge in roke, je že taka moja navada! — Prestašen beži deček k učitelju in mu reče, da ni gršega človeka kot je ta mizar.

— Dober delavec je, samo razjezi se včasih.

— Hudoben je, odslavili ga bomo.

— Mislim, da bolj zasluži usmiljenje nego kazen. Praviš, da je hudoben, ker ti je grozil, ko si ga motil pri delu; kaj boš pa rekel o princu, ki tepe svoje služabnike tedaj, ko mu strežajo?

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKE DNEVNIK V ZDRUŽENIH DRŽAVAH.

Nakupna vredno si francoskega franka.

Poroča Sterling Heilig.

Jaz poznam veliko ameriško podjetje v Franciji, ki je moralo zapreti svoja vrata nekaj časa pred izbruhom vojne. Letni denarni obrat je znašal več kot tri milijone frankov, kar je pomenjalo takrat \$600.000. Odjemalci so plačevali svoje račune počasi, a stalno, dokler ni nestrpni načelnik urada v New Yorku odredil, naj se izbriše vse ostalo kot neiztrljiv dolg. Še preostala dolžna svota znaša trinaest tisoč frankov ali nekako \$2600. Zastopnik trdke v Parizu zahteva, naj se kolektira še te majhne zneske ter pravi: Škandal bi bil za ameriško trgovino, če bi tega ne stori. — Zastopnik je to tudi storil in še predno je bilo trgovsko leto zaključeno, je bil celi znesek kolektiran, z izjemo 300 frankov ali \$60.

To je presenetljiv vzgled za sedanje težkoče, — po vojni. Francozi se pritožujejo, da inozemski časopisej ne postopa z njimi na pravičen način. Pri tem pa pozabljajo, da so imeli pred vojno največ denarja na vsako glavo prebivalstva in da je bil ta denar bolj enakomerno razdeljen na celokupno prebivalstvo kot v katerikoli drugi deželi sveta. V razmerju s svojim številom so posedovali in papir; nobene zabave ni imel. Soujetnik mu je bil otožen Bask, ki je igral včasih na godalo. To je porabil Pelisson proti dolgočasje. Čez odprtno, ki je dajala celici luč, je bil spredel pajek mrežo; Pelisson je lovil muhe in jih deval na rob mreže, a vselej takrat je moral Bask gosti. Pajek se je tako navadil, da je prišel na vsako tako znamenje na prosto in šel za muho, tudi če se je oddaljil Pelisson z njo do konca ječe; celo na kolena je prišel ponjo.

Tekom naše bančne panike leta 1907 je stavila Francoska banka deset milijonov dolarjev v ameriških zlatnikih, katere je imela v svojih kletih, na razpolago Andol.

Zeppelin v trgovskem oziru.

Poroča W. A. Fullam.

Koristnost in bistvena važnost aeroplanov v trgovini in vojni sta bila v polni meri priznana, a velika zračna ladja ali Zeppelin, si ni mogla pridobiti naklonjenosti splošnosti. Spoznana je bila krivim ter obsojena brez zaslišanja.

Njene trijumfe so ljudje ignorirali, njene nesreče povečavali in njenih možnosti niso hoteli priznati.

Pregled celega položaja v tem oziru bo dokazal, da bo naša zračna ladja, kot povsem ločena od aeroplana, neizogibno priznana in del v svojem lastnem krogu, namreč na velike razdalje v vojni in trgovini, kjer aeroplan ne more tekmovali glede nosilne sile ter vzdržanja v zraku.

Pravorek proti Zeppelinu temelji na dveh stvareh: — Prvič na stroških konstrukcije in vzdržanja in drugič na vrjetnosti nesreče in uničenja, vsled česar je Zeppelinu usojeno kratko življenje.

Če bomo mogli odstraniti drugo obdolžitev ter podaljšati ter zavarovati življenje zračne ladje, ne bodo prišli stroški zgraditve toliko pvoštev in Zeppelin veliki in majhni, bodo našli vsestransko uporabo.

Nesreče z zračnimi ladjami sta v glavnem povzročili napačna konstrukcija ter slaba navigacija. Povsem lahko je najti potrebno moč v novih načrtih in izurjenost v navigaciji bo odstranila preostalo nevarnost.

Natančna preiskava bo dokazala doslednost tega zaključka. Izkazalo se bo, da bi se dalo vsako nesrečo, ki se je pripetila dosedaj, preprečiti.

Problem konstrukcije je lahko rešiti in varnost navigacije bo sledila, ko se bo z veliko zračno ladjo postopalo z isto skrbjo kot se postopa z bojno ladjo.

Nobenega izvora ni naprimer, če se žene bojno ladjo s polno paro po ozki in vijugasti reki. Prav tako malo je tudi umestno gnati velikanskega Zeppelina s polno silo par čevljev od tal.

gleški banki, ki je skušala olajšati napeti položaj.

Kljub vojni odškodnini v znesku tisoč in sto milijonov dolarjev v zlatu, katero je morala Francija plačati dolge svoje vlade, 1870 in kljub temu, da je morala plačati iz lastnega žepa rekonstrukcije dežele, je bila Francija pred svetovno vojno, prav kot so Združene države sedaj, upnica vseh narodov in dolžnica nobenega. Takrat je plačevala svoje dolge in njen narod si je zaslužil svoje življenje. Tudi sedaj si služi svoj kruh ter pričakuje, da bo poplačal dolge svoje vlade. Francozi le zahtevajo, naj Angleži in Amerikanci ne mešajo skupaj povsem različnih stvari na kov, da bi mogla pokriti svoje stroške. Francoski narod pa plačuje dosti denarja v obliki vladnih davkov, da bi se pokrilo vse te izdatke, prav kot jih morajo pokriti vlade Anglije in Združenih držav. Primanjkljaj, ki znaša manj kot štiri tisoč milijonov frankov ali nekako tristo milijonov dolarjev, — je treba pripisovati izključno le obrestim na rekonstrukcijske izdatke, katere bi morala, soglasno z mirovno pogodbo, plačati Nemčija.

Nakupna sila franka znaša danes nekako štirideset odstotkov vrednosti franka v zlatu in ekvivalentno zlato pokritje celega papirnatega denarja znaša še vedno nad deset odstotkov, to je toliko kot je pred par leti postava v New Yorku domnevala, da zadostuje za trustne kompanije.

Če se vse te stvari pojasnijo kritikom Francije, posebno v Angliji, vam odgovore: — Francozi so tako varni, da bodo lahko v desetih letih plačali celo svojo rekonstrukcijo in vsled tega dajmo razveljaviti nemški reparacijski

Važno je spomniti se čudovitih uspehov ter zračne ustrajnosti Zeppelinov. Leta 1917, torej pred petimi leti, so zgradili Nemei 744 čevljev dolg Zeppelin v štirinajstih dnevih ter ga odpisali, da prinese pomoč nemškim posadkam v Iztočni Afriki. Ta zračna ladja je imela na krovu devet ton municije, eno in dvajset ton gazolina ter štiri ton medicine. Dospela je do Kartuma v Gornjem Egiptu, ko je bila odpoklicana potom brezčignega brzjava.

Krizarila je štiri dni in štiri noči neprestano ter preletela razdaljo 4500 milj ne da bi se ustavila. Vrnila se je na točko, s katere je odšla ter imela še vedno za tri dni kuriva na krovu. To je rekord.

Če so mogli Nemci zgraditi tako zračno ladjo pred petimi leti, ali bo svet res opustil idejo zgraditve novih zračnih ladij? Meni se zdi to kaj malo vrjetno.

Neka angleška zračna ladja je prišla varno preko Atlantika v Ameriko in nazaj. Armadne in mornariške zračne ladje krizarajo neprestano po zraku in le malo lokadaj se pripeti kaka nesreča.

Zasidrišča in druge ugodnosti, dobra meteorološka poročila ter izurjenost v navigaciji tudi v viharjem vremenu — vse to bo zagotovilo uspeh trgovski zračni transportaciji.

Bodočnost zračne ladje je zagotovljena.

Modri hodža.

Tašča mu je padla v vodo, ko je prala in je utonila. Iskali so jo v potoku, seveda ob vodi navzdol. Samo hodža gre ob vodi navzgor. Vsi se čudijo in mu rečejo: — Saj jo vendar voda ni mogla nesti navzgor.

— Kaj boste vi govorili, — odvrne hodža, — ona je vselej napravila drugače kakor drugi ljudje in prepričan sem, da je tudi sedaj plavala navzgor, mestu navzdol.

KAPITAN BLOOD

NJEKOVA ODISEJA.

Spisal Rafael Sabatini.

Za "Glas Naroda" prevel G. P.

77

(Nadaljevanje.)

Molče je sklonil glavo pred kapitanom ter odšel hitro po lestevci navzdol v malo jadrnico, kjer ga je čakala posadka, obstoječa iz črncev.

Odrinili so jadrnico od Arabelle, nataknili jadra ter se obrnili nazaj proti Port Royalu, kamor so upali dospeti še predno bi jih zalotila tema na morju. Bishop je sedel molče in tak srd ga je navdajal, da je popolnoma pozabil na nevarnost, v kateri se je malo poprej nahajal ter na vrh z zanjko, ki je čakala nanj.

Na pomolu v Port Royal, pod temnim zidovjem forta, sta čakala major Mallard ter lord Julian, da ga sprejmeta in z velikanskim olajanjem v srečo sta mu pomagala stopiti iz čolna.

Major Mallard se je prvi oglašil:

— Veseli me videti vas zopet na varnem, gospod, — je rekel. — Potopil bi bil ladjo Blooda kljub dejstvu, da se je nahajala vaša ekscelencija na krovu, če bi ne bili poslali svojih povelj potom lorda in če bi ne imel zagotovil njegovega lordstva, da je dobil besedo Blooda, da se ne bo zgodilo vam nič zlega, če se mu dovoli prost odhod. Priznavam, da sem smatral za nekoliko neprevidno od njegovega lordstva, ko je tako naglo sprejelo besedo prokletega pirata...

— Našel sem, da je prav tako dobra kot je beseda kakega drugega, — je rekel lord, ki je hotel napraviti konec veliki zgovornosti majorja. Govoril je te besede z onim mrzlim dostojanstvom, katerega se je znal poslužiti ob gotovih prilikah. Dejstvo pa je, da je bilo njegovo lordstvo skrajno slabe volje. Potem ko je pisal domov državnemu tajniku zmagoslavno, da se mu je misija popolnoma posrečila, je bil sedaj prisiljen zopet pisati in priznati, da je bil ta uspeh le trenoten. Ker pa je major Mallard namrdnil usta vsprle domneve, da je beseda bukmarnirja kaj vredna, je dostavil lord še bolj ostro:

— Moje opravičilo je tukaj v osebi polkovnika Bishopa, ki se je varno vrnil. Proti temu opravičilu nima vaše mnenje dosti teže. To bi morali spoznati, gospod.

— Prav kot pravi vaše lordstvo, — je rekel Mallard in njegove besede so bile polne ironije. — Gotovo je polkovnik tukaj in na varnem. Tam zunaj pa je kapitan Blood, tudi zdrav in na varnem, da nanovo prične s svojim piratskim divljanjem.

— Jaz ne nameravam razpravljati o tem z vami, major Mallard.

— Na noben način ne bo to dolgo trajalo, — je zagodrnjal Bishop, ki je končno našel svoj govor. — Ne, pri... To zagotovilo je zapečatilo s kletvico, katere ne moremo natisniti. — Tudi če bi moral izdati zadnji šiling svojega premoženja ter žrtvovati zadnjo ladjo brodovja, jaz ne bom miroval preje, dokler ne položim vrvi krog vratu tega lopova. Ne bom potreboval dosti časa za to.

Obraz se mu je pordečil in žile na čelu in sencih so stopile ven kot vrvi. Nato pa je prenehal.

— Dobro ste storili, ko ste sledili navodilom lorda Juliana, — je pokaral majorja. Nato pa se je obrnil proti lordu, katerega je prijel pod pazduho. — Pójdiva, moj lord. To zadevo morava spraviti v red, vi in jaz.

Odšla sta skupaj skozi dvorišče in vrt v hišo, kjer ju je Arabella nestrno pričakovala. Pogled na strica, živega in zdravega, ji je prinesel nežmerne utehe, ne le radi same sebe, temveč tudi radi kapitana Blooda.

— Sprejeli ste velik riziko, gospod, — je rekla lordu Julianu po izmeni običajnih pozdravov.

Lord Julian pa ji je odgovoril tako, kot je bil preje odgovoril majorju Mallardu.

— Nobenega rizika ni bilo v tem, madama.

Ona se je ozrla vanj, malce presenečena. Njegov dolgi, aristokratski obraz je bil še bolj melanholičen kot ponavadi, še bolj zamišljen. Odgovoril je na vprašanje, katero je čital v njenih očeh:

— Ničesar zlega bi se ne moglo zgoditi polkovniku Bishopu, kakorhitro se je Bloodu dovolilo priti mimo forta. Blood mi je dal svojo besedo za to.

Medel usmev se je pojavil krog njenih ust in tudi njena lica so dobila nekaj barve. Ona bi se nadalje razpravljala o tem predmetu, a razpoloženje pomožnega guvernerja ni dovoljevalo tega. Rogal se je pojmu, da bi bila beseda Blooda kaj vredna ter pri tem pozabil, da je bil ravno tej besedi v tem trenutku dolžan svoje ohranjenje.

Pri večerji in še dolgo potem ni govoril o ničemer drugem kot o Bloodu, — kako ga bo zalotil in kakšne strašne stvari bo izvedel nad njegovim truplom. Ker pa je medtem močno pil, je postal njegov govor vedno bolj neotesan in njegove pretuje vedno bolj strašne. Končno se je Arabella umaknila, bledela obraza ter skoro v solzah. Bishop se ni pogosto na tak način razkril pred svojo nečakinjo. Ta živinsko surovi in ošabni plantanžnik je gojil neke vrste spoštovanja do te vitke deklce. Vse je kazalo, da je podredovala po svojem očetu rešpekt, katerega je njegov brat vedno gojil do njega.

Lord Julian, ki tudi ni mogel še nadalje prenašati blebetanja Bishopa, se je kmalu nato opravičil ter odšel, da poišče Arabello. Moral ji je sporočiti poslanico kapitana Blooda in sedaj se mu je nudila, kot je domneval, prava prilika za to. Miss Bishop pa je šla že spat in lord Julian je moral obdržati svojo nestrpnost ter počakati naslednjega dne.

Zelo zgodaj naslednjega jutra, še predno je vročina dneva napravila lordu bivanje na prostem naravnost nezno, jo je zapazil skozi svoje okno, kretajočo se med azalejami na vrtu. Pohitel je navzdol, da se ji pridruži in ko mu je želela, prebujena iz zanišljenosti, dobro jutro, si smehljaje in povsem odkrito, ji je pojasnil, da ima sporočilo zanj od kapitana Blooda.

Opazil je, kako se je pri tem nekako stresla in kako so zadržali njeni ustnici, a razventega tudi njen blede obraz ter temne kolobarje krog njenih oči.

Odšla sta naprej do neke pergole kjer so cvele oranže ter se je nudila šetalcu prijetna senca. Ko sta šla, je lord obdvojaje zrl nanjo ter se čudil, kako je mogel toliko časa prezreti njeno vitko graciozo ter se izogniti spoznanju, da je ta ženska skrajno zaželjiva, ona onih žensk, ki osvetlijo kot z zarjo celo življenje moškega.

Nosila je obleko iz sive svile in na prsih je imela pripeto živo-rdečo rožo, sveže odtrgano. Vedno pozneje, kadar je mislil nanjo, se mu je prikazala v obliki kot jo je videl v onem trenutku, prav kot da je ni videl še nikdar do onega sestanka.

(Dalje prihodnjik.)

Božič v viharni noči.

Bolgarski spisal Ivan Vagov.

Lepe so naše Pirinske planine. Kako visoki, vse leto s snegom pokriti vrhovi, kako zelene doline, kako veličastni gozdovi, koliko čudovitih in raznovrstnih lepot!

Poleti se pohitijo široke planine s čredami; rejene krave mukajo na paši, pasoci se konji s svetlimi grivami rezgetajo, in v daljavi se čuje pastirska piščalka, oživljajoča s svojim odmevom prepače in izgubljenih jase, razveseljujoč gore... Čisti, hladni potoki drve po skalnatih strminah, se vijó po dišečih dolinah in sumé tako sladko, tako nežno, kakor pesem...

Splezavši na sneženi vrh, ki móli visoko v nebo, vidiš široko naokoli gore in doline, reki Strumo in Vardar, prelepo macedonsko pokrajino in na jugu za gorskimi vrhi Belo morje, in če dvigneš oči v višino — videl boš Boga!

Čudovite so te Pirine s svojimi puščavami!

Obiskujemo jih pozimi, ko vladajo v njih snežne nevihte in blizu orkani, tuteči kakor peklo in noseči na poti in jarke globoke zamete.

Tedaj so podobne kraljestvu grobov. In lačni, ropazljivi volkovi se plazijo po belem snegu, samo njih oči se blišče v temni.

(Gorje potniku, ki zaide ponoči ob taki nevihti!)

Bilo je v taki noči na predvečer Kristovega rojstva v gorski vasi R. V koči deda Laske je pričakovala družina z veliko nestrpnostjo vrnitve Klime. Klim, sin starega Laske, je bil odšel jutraj v Mjelnik, da nakupi božičnih daril za mater, svojo mlado dečko in dveh otroka. Priti bi bil moral najpozneje o mraku; medtem se je bilo stemnilo, noč je legla na zemljo, a še vedno ga ni bilo...

Kako preteče in grozno divja vihar! Puta ob okna, stresa duri in raznaša slamnato streho...

Skoro bi menili, da so roparji napadli kočjo in da bočeje siloma vdreti vanjo.

In domačim mre srce od nemira in strahu. Ob vsakem udaru na okno prisluhuje mlada žena, ali ni morda Klim, ki prihaja.

Toda ne, Klima ni, samo vihar divja. In, o Bog, kako je temno!

Otrok, ki je bil legel v bližino ognjišča, kjer se kuhajo jedila za praznike, joka, prestrašen od besnega vetra.

"Tiho, otrok, tiho! Oče pridejo in prinesejo igračke..."

Otrok se je pomiril ob teh besedah, vprl še vedno zasolzene oči v mater ter vprašal: "Oče?... Igračke?"

"Igral... igral... Da, igral se boš, Gačko... oče pridejo..."

Ona mu je pokazala vrata, ki so se stresale in stokale vsled nevihte.

V kotu pa vzdihuje od starosti in trudnih misli potrti ded Laska. Misli na Klima in ječi boleštino, kajti ta zakasnitev ne napoveduje ničesar dobrega. Gore so polne zverin, noč grozna, snežni metež ne preneha...

Ali niso minule zime požrli volkovi Govanovega alapea tik vasi, in ali ni bilo troje drugih ljudi zasneženih v zamestih... Krvolečnih zverin ne manjka v teh krajih!

Laska je skrival nemir globoko v notranjosti in si ni upal več zastokati, da ne bi prestraši jokajoče sinake in otroka.

"Kaj pa stokate in jočete?" je vprašala temno, a naenkrat mu je padlo kakor kamen na prsa in tudi sam je glasno zajokal.

Nekdo je odrinil vrata. Vstopila je stara Laskeva žena. Vračala se je iz cerkve, kjer je prižgala svečo svetemu Minu, da obvaruje njenega sina nesreče.

"Ali ga še ni tu?" je vprašala prestrašena.

Naumste odgovora so se potočile mladi ženi solze.

"Sveti Bog, kaj je neki z mladim?" je stokala starica in stopila pred podobo, kjer je gorela lučka.

In tam je udarjala neprestano s čelom ob tla in ni nehala delati križa.

In v kotlu z jedili vre veselo, ali vsi so pozabili nanj.

Polnoč se bliža... Nihče se ne upa ganiti.

Ogenj začenja pogasiti... Kotel molči.

Vrata na dvorišču, vodeča na polje, so odprta... Koča leži na kraju vasi...

Nevihita razsaja neprestano, kakor bi tulili volkovi... Vse preteka groza...

Bog, Bog, kako grozna noč!

Klim je bil med potjo zašel. Sneženi metež je vse zamel: jarke, griče, poti in polja. Ob lepem vremenu je bil odšel z doma — in zdaj...

Pe cele ure je blodil po Pirinah okoli, kje je, kam gre in kaj se mu lahko pripeti...

Samo eno je vedel, da je daleč od svoje vasi, v nepoznani gorski samotni, in kraljestvu divjih zverin in uničevanja.

Noč je svetla od snega, toda njegovo oko ne opaža ničesar, kar bi dalo poguma, ničesar človeku podobnega, ničesar, kar bi govorilo o življenju, ne koče, ne vasi, ne varstva. Njegova vas leži v globeli, in tudi če bi prišel v bližino, je ne bi mogel videti. Gore naokoli samotne, bele, grozne, kakor mrlič, pokrit z mrtvaškim prtom.

Kam gre?... Beži v nedolžnost, samo da ne zdreveni... Vihar mu bije v hrbet, tuli za njim. Toži, stoka in vršči kakor zlodej na Kleku...

Klim beži dalje, vedno le dalje, in pušča je vedno bolj brezmejna, grobu podobnejša...

Ve, da ga čakajo domači in da se mučijo. Za Boga, ali še doživi, da jih vidi? Toda, kdo uide živ iz te prepasti?

Čuti, da dreveni, da mora kmalu zmurneti, da bo pokopan v zemetu. Še tega ne bo vedel nihče, kje je njegov grob...

In njegova žena? In Gačko?... Vihar je zadržal grozno in prekinil njegovo razmišljanje.

Nenadoma je opazil v temini črne senice, plazeče se tiho po snegu. Kaj je to?... Volkovi?

Planil je na stran... Lačne zveri so se spustile za njim z divjim tulenjem.

Kako dolgo je bežal, nič več ni vedel... Pred njim je bilo prazno, golo, kakor ena sama snežna ravan...

Nenadoma je opazil Klim, da nekaj miglja pred njim — svetle točke so zazarele pred njim. Čreda zverin je odposlala en oddelek, da mu prepreči pot...

Zdaj vidi grozno, neizogibno smrt pred seboj...

Tedaj je planil kakor besen v novi smeri na levo, navzdol po strmim pobočju — volkovi za njim.

Dvakrat se je zapletel v svoj dolgi pas, ki ga je vlekel privezanega za seboj — in padel je.

Ko se je doli zopet zavl, je opazil Klim z veseljem, da se nahaja v neki vasi. Kakšna da je, ali mohamedanska ali krščanska, na to niti pomislil ni, kajti zveri so ga zasledovale, so mu bile tik za petami...

Planil je skozi prva vrata na dvorišču, ki jih je najbrž odprl vihar, in stekel k oknu, kjer je še zmerom gorela luč.

In volkovi vedno za njim...

Klim je odpahnil vrata siloma in planil v nepoznano kočjo...

Tu se je oddahnil... Videl je bolgarsko, krščansko kočjo, svete podobe, pred njimi goreče svetilke...

Polapalojoča luč je brlela še zmerom... Iz senice so mu skočili ljudje nasproti...

Začuden se je ozrl naokoli, kje da je. In tedaj je spoznal, da je v svoji lastni koči.

Previdnost je vodila njegove korake k domačemu ognjišču, do čim je menil, da se nahaja ravno v nasprotni smeri.

"Oče!... Zena!... Vstanite!" je zaklical in snemal torbo z božičnimi darili.

Kakor blazni so kriknili in planili k njemu, da ga pozdravijo.

"Sinko, kam si zašel v tej grozni nevihti?" je šepnil oče skoro nezavestno in zajokal kakor otrok.

"Nevihita je velika, toda Bog je še večji, oče... Pridite, pridite vsi, pojdemo v cerkev. Ali ne slišite ropotulje?"

V tem hipu je umolknila nevihta, začula se je ropotulja...

Krist je rojen!...

Kmalu je zapustila srečna družina kočjo in šla v cerkev.

In kotel z jedili je pričel ob ognju zopet veselo kipeči...

London šteje

po zadnjem uradnem poročilu prebivalcev 7,480,201. V takozvani londonski grofiji, "Greater London", pride na 1000 mož 1165 žensk. Vdov je 26,000 in med temi 11,000 v starosti 20 do 39 let. Vdove so izgubile svoje možje večinoma v vojni.

Napredek v avijatiki.

Francozi in Nemci tekmujejo, da bi izumili aeroplan, ki bi za svoj polet ne potreboval motorja. Amerikanci pa so izumili aeroplan, ki leti brez pilota. Stvar se zdi preveč fantastična. Vojaški aeroplan je baje letel v določeni smeri in preletel v pičli pol uri 90 milj, vrgel na določeni točki bombo ter se nato vrnil tja, odkoder je vzletel. Spustil se je sam na tla, in komisija je nato konstrukterjem navdušeno čestitala. V aparatu ni sedel nihče, ki bi ga vodil! In vendar je aeroplan točno izvršil določeno nalogo.

Pravijo, da je ta aparat največji uspeh avijatike doslej. Samo tega ne povedo, kje se je to zgodilo in kdo je tak aparat izumil.

Čudno je, da čitamo vedno o novih nesrečah zračnih letalcev. Aparati se razbijajo, letalci ubijajo. Do popolnosti ima torej avijatika še dolgo pot. Dokler niso brez smrtne nevarnosti niti potiski v aeroplanih z najboljšimi motorji in največimi piloti (vodniki), je avijatika še vedno neresen problem. Mnogo znanstvenikov in tovarov se bavi s tem problemom in se za poizkuse žrtvujejo ogromne svote. Nedvomno se dosežajo vedno novi uspehi in avijatika napreduje. Toda vedno znova se ponavlja tudi tragedija Ikarova: pogumni letalci strmoglavljajo drug za drugim v smrt. Človeštvo pa ne odneha in se bori dalje za zmago ideje, ki jo jo goji Leonardo da Vinci in toliko velikih duhov.

Samoumor madžarskega poselnika.

Iz Bukarešte poročajo, da se je ustrelil madžarski poslanik v Rumuniji Bela Papp. Vzrok samomora ni znan.

Rada bi izvedela za naslov STE. FANA JUNAČOVICH. Pred 9 leti se je nahajal v Johnstonu, Pa., ali Johnston City, Ill., in si cer mad Hrvati Prosim, če ga kdo pozna, da mi poroča kaj o njem. — Barbara Junakovich, 412 E. 2nd St., Roundup, Mont. (19-20-12)

Vaši sorodniki, prijatelji in znanci v starem kraju

kupijo vožnji listek za pot v Ameriko najugodnejše s ameriškimi dolarji. Proti predložitvi potrdnega potnega lista za v Ameriko mi lahko izplačamo ameriški denar pri Jadranski banki v Ljubljani in v Zagrebu, toda znesek za posameznega odraslega potnika ne sme presegati 3000 franc. frankov, to je protivrednost od približno \$200.

V Italiji in zasadenem ozemlju pa lahko izplačamo brez izjeme vsakemu poljubne sneke v ameriškimi dolarjih.

Pristojbina za izplačila do \$10 po 50¢, za izplačila od \$10.— do \$50.— po \$1.—, za izplačila, ki presegajo znesek \$50.— po 2 centa od vsakega dolarja ali po \$2.— od sto.

Frank Sakser Stat Bank, 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Knjiga za dolge zimske večere.

Slovensko-Amerikanski

KOLEDAR za leto 1923

192 strani povesti, poučnih člankov in razprav, pesmi, slik, šale in raznoterosti.

Cena samo 40 centov.

Naročite ga še danes.

SLOVENIC PUBLISHING CO., 82 Cortlandt St., New York

Dobe se tudi pri zastopnikih Glas Naroda.

ADVERTISE IN "GLAS NARODA".

Kretanje parnikov - Shipping News

21. decembra:	Antonia, Cherbourg in Hamburg.	17. januarja:	President Adams, Cherbourg; Pafia.
22. decembra:	Ryndam, Boulogna.	18. januarja:	Mongolia, Cherbourg in Hamburg; Taormina, Genoa; Mount Clinton, Hamburg.
23. decembra:	Colombo, Genoa.	20. januarja:	America, Cherbourg in Bremen; Olympic, Cherbourg; Conte Rosso, Genoa.
30. decembra:	La Savola, Havre; Olympic, Cherbourg	23. januarja:	Aquitania, Cherbourg; Pittsburg, Cherbourg in Bremen.
1. januarja:	Seydlitz, Bremen.	24. januarja:	President Van Buren, Cherbourg.
2. januarja:	Berengaria, Cherbourg.	25. januarja:	Minnekahda, Cherbourg in Hamburg; Bayern, Hamburg.
3. januarja:	Manchuria, Cherbourg in Hamburg; Mount Carroll, Hamburg.	27. januarja:	President Harding, Cherbourg in Bremen; Kroelond, Cherbourg in Antwerp; President Wilson, Trst.
5. januarja:	Hannover, Bremen.	28. januarja:	La Lorraine, Havre.
6. januarja:	Majestic, Cherbourg; Finland, Cherbourg in Antwerp.	29. januarja:	York, Hamburg.
7. januarja:	La Touraine, Havre.	30. januarja:	Chicago, Havre.
10. januarja:	President Monroe, Cherbourg; Orduna, Cherbourg in Hamburg; Saxonia, Cherbourg in Hamburg.	31. januarja:	President Polk, Cherbourg; Orbita, Cherbourg in Hamburg; Antonia, Cherbourg in Hamburg.
11. januarja:	Hansa, Hamburg; Argentina, Trst.	3. februarja:	George Washington, Cherbourg in Bremen.
13. januarja:	Lapland, Cherbourg		
16. januarja:	Rochambeau, Havre.		

V JUGOSLAVIJO

RED STAR LINE

Is New York v Cherbourg in Antwerpen

Kroelond 23. dec. — Finland 6. jan. Zealand 30. dec. — Lapland 13. jan.

AMERICAN LINE

Is New York v Cherbourg in Hamburg

Minnekahda (3. razred) 21. decembra

Manchuria 4. jan. — Mongolia 18. jan.

Novi prostori tretjega razreda.

WHITE STAR LINE

Is New York v Cherbourg in Southampton

Olympic — 30. dec.; 20. jan.; 10. febr.

Majestic 6. jan.; 10. marca; 31. marca

(Največji parnik na svetu.)

Homerik 14. aprila; 5. maja; 25. maja

Dobra hrana. Zaprti prostori. Ugodna nočnja v Ameriko za vaše prijatelje.

Ogledate se pri krajevem agentu ali pri

POTNIŠKEM ODELEKU

No. 1 Broadway, New York.

ŽELIMO DOBITI

6 dobrih šivalc. Plača dobra in dela dovolj do 1. julija 1923. Več pojasnil bo podala gospa Schier v nedeljo dopoldne po 9. službi božji v slovenski dvorani pod cerkvijo. — Mailory Co., Danbury, Conn. (20-21-12)

POZOR, MUZIKANTJE!

Na prodaj je fina kramatična harmonika z registrom, tako da se lahko igra, trikrat ali štirikrat uglasena ter najboljšega izdelka. Kdor želi dobro harmoniko, naj se zgleda na: John Kern, 516 Linden Av., Johnston, Pa. (19-20-12)

Ako želite dobiti

sorodnike ali znance

iz stare domovine,

pišite nam prej za pojasnila, ker število priseljencev je omejeno.

FRANK SAKSER STATE BANK,

82 Cortlandt St., New York, N. Y.

ADVERTISE IN "GLAS NARODA".

NAZNANILO IN PRIPOROČILO.

Cenjenim naročnikom "Glasa Naroda" v državi Ohio naznanjamo, da jih bo obiskal naš potovalni zastopnik

Mr. ANTON SIMČIČ,

kateri je pooblaščen nabirati naročnino za naš list, zatoraj prosimo rojake, da mu bodo kolikor mogoče naklonjeni.

Slovenic Publishing Co

ADVERTISE IN "GLAS NARODA".

ZA BOŽIČNE PRAZNIKE!